

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

2025 metų biologijos VBE II dalies pakartotinės sesijos užduoties trumpojo atsakymo klausimų struktūros analizė

Lektorės: Alyda Daulenskienė, Ala Vaicekauskienė, Virginija
Juknienė, Virginija Ivanauskaitė, Violeta Kundrotienė

Biologijos VBE sudaro 2 dalys:

	I dalis	II dalis
Laikymas	III gimnazijos klasėje	IV gimnazijos klasėje
Forma	Elektroninė	Tradicinė
Vertinimas	Centralizuotas automatinis	Centralizuotas tradicinis, dalyvauja vertintojai
Taškai (iš viso)	40	60
Trukmė	90 min.	180 min.

Galutinis VBE rezultatas

Galutinis valstybinio brandos egzamino rezultatas

Valstybinis brandos egzaminas (VBE) laikomas išlaikytu kandidatui surinkus **25 taškus** iš 100 susumuotų dalyko VBE I ir II dalies galimų taškų.

Galutinis egzamino įvertinimas, įrašomas į atestatą, yra skalėje **nuo 30 iki 100 balų**. Egzamine surinkti taškai paverčiami balais.

Valstybinio brandos egzamino vertinimo taškai nuo 25 iki 95 imtinai konvertuojami į balus pridedant penkis prie surinkto taškų skaičiaus taikant formulę:

$$f(x) = x + 5,$$

čia x yra kandidato surinktų taškų suma (arba skaičius) nuo 25 iki 95 imtinai, $f(x)$ – valstybinio brandos egzamino įvertinimas balais.

Surinkus nuo 96 iki 100 taškų imtinai jie konvertuojami į 100 balų įvertinimą.

Biologijos VBE datos

PAGRINDINĖ SESIJA

Patikrinimas	Data	Pradžia
VBE I dalis	2026 m. birželio 8 d. (P)	9 val.
VBE II dalis	2026 m. birželio 11 d. (K)	9 val.

PAKARTOTINĖ SESIJA

Patikrinimas	Data	Pradžia
VBE I dalis	2026 m. birželio 30 d. (A)	9 val.
VBE II dalis	2026 m. birželio 25 d. (K)	9 val.

Biologijos VBE antra dalis

- VBE II dalį sudaro 15 trumpojo atsakymo klausimų (15 taškų) ir 5–6 struktūriniai klausimai (45 taškai).
- Klausimo vertė taškais pateikiama prie kiekvieno klausimo.

Mokymo(si) turinio sritys

- Žmogaus organizmo funkcijos – 40 %
- Gyvūnų biologija – 20 %
- Augalų biologija – 20 %
- Evoliucija ir sistematika. Ekologija – 10 %

Mokymo(si) turinio ir pasiekimų sritys procentais VBE antros dalies užduotyje

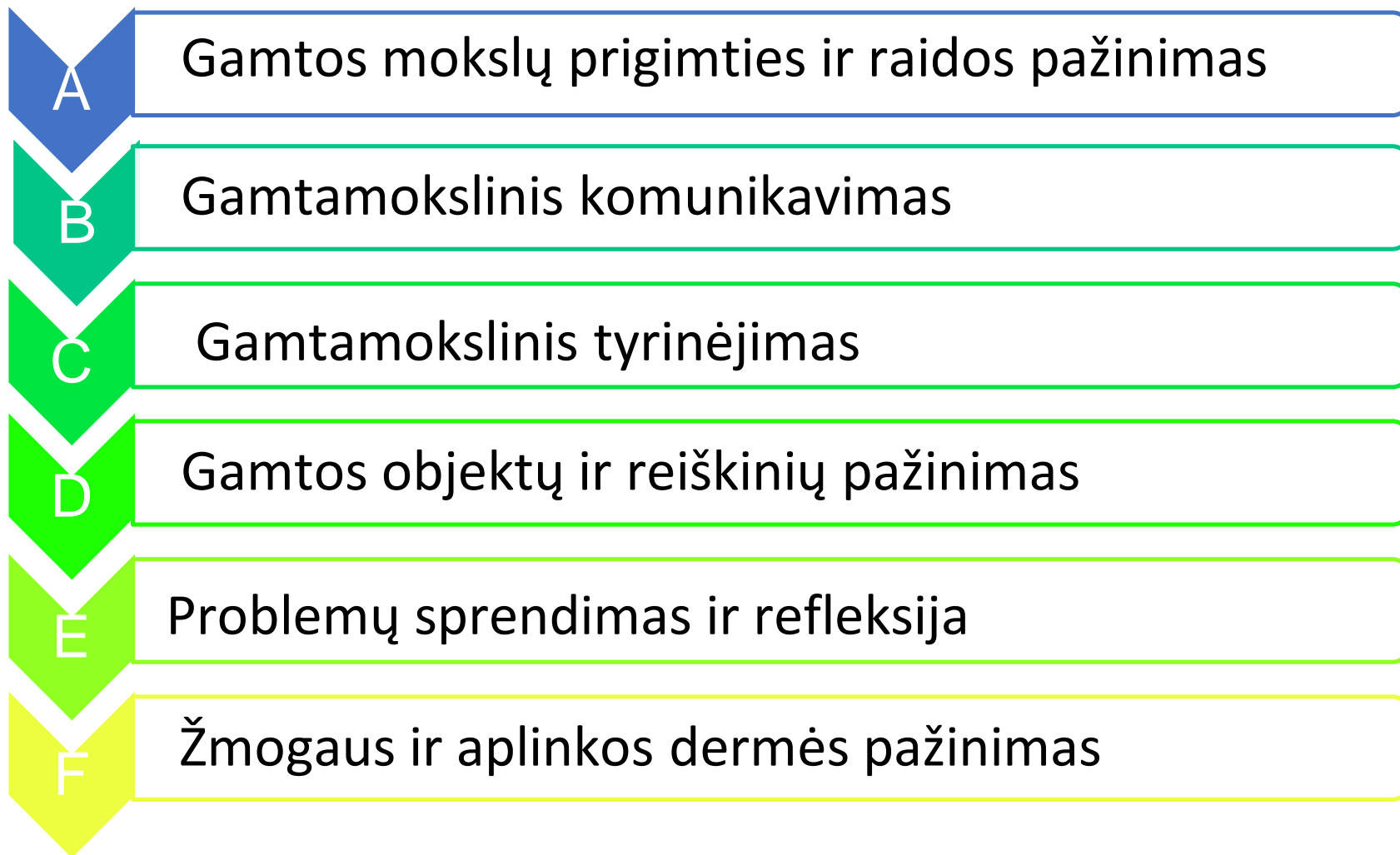
Mokymo(si) turinio sritys	Pasiekimų sritys						Užduoties taškai procentais
	Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas (A)	Gamtamokslinis komunikavimas (B)	Gamtamokslinis tyrinėjimas (C)	Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas (D)	Problemų sprendimas ir refleksija (E)	Žmogaus ir aplinkos dermės pažinimas (F)	
Žmogaus organizmo funkcijos							40
Gyvūnų biologija							20
Augalų biologija							20
Evoliucija ir sistematika							10
Ekologija							10
Iš viso taškų, procentais	5	20	20	25	20	10	100

Pastaba. Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

Kas yra pasiekimų sritis?

Tai išskirta pasiekimų grupė, atsižvelgiant į kompetencijos raišką dalyku, dalyko logiką, jo tikslus ir uždavinius.

Pasiekimų sritys

A. Gamtos mokslų prigimties ir raidos pažinimas

A1. Įvardija ir paaiškina, ką tiria gyvybės mokslai, kokias problemas sprendžia. Pateikia teorinių ir taikomųjų biologijos mokslo sričių pavyzdžių.

A2. Apibūdina biologijos mokslo teorijų, modelių kūrimo, pagrindimo principus, paaiškina teorijų, modelių kitimą.

A3. Įvardija moksliniams tyrimams taikomus bioetikos reikalavimus. Sieja etikos normas su biologijos mokslo raida ir prognozuoja jų kitimą.

A4. Apibūdina ir kritiškai vertina biologijos mokslo poveikį ir svarbą žmogui, bendruomenei, visuomenei. Apibūdina biologijos mokslo vystymąsi Lietuvoje ir pasaulyje: įvardija žymiausius biologijos mokslo atstovus ir aptaria svarbiausius jų pasiekimus.

Ką tiria gamtos mokslai

Teorijų, modelių kūrimo principai

Bioetikos reikalavimai, etikos normos

Mokslo poveikis ir svarba, vystymasis

B. Gamtamokslinis komunikavimas

B1. Skiria ir tinkamai vartoja biologijos ir kitų gyvybės mokslų sąvokas, terminus, simbolius, matavimo vienetus.

B2. Atsirenka reikiamą įvairiais būdais pateiktą informaciją iš skirtingų šaltinių, lygina, kritiškai vertina, klasifikuoja, apibendrina, interpretuoja, jungia skirtingų šaltinių informaciją.

B3. Skiria objektyvią informaciją, faktus, duomenis nuo subjektyvios informacijos, nuomonės, pasirenka patikimus informacijos šaltinius.

B4. Tinkamai ir tikslingai, laikydamasis etikos normų, vartoja kalbą, skirtingais būdais ir formomis perteikdamas kitiems gyvybės mokslų informaciją, atlikdamas užduotis, ruošdamas pranešimus tinkamai cituoja šaltinius, naudoja skaitmenines technologijas

B5. Formuluoja klausimus, argumentais grindžia savo atsakymus.

C. Gamtamokslinis tyrinėjimas

C1. Paaiškina, kas yra tyrimai, įvardija tyrimų atlikimo etapus.

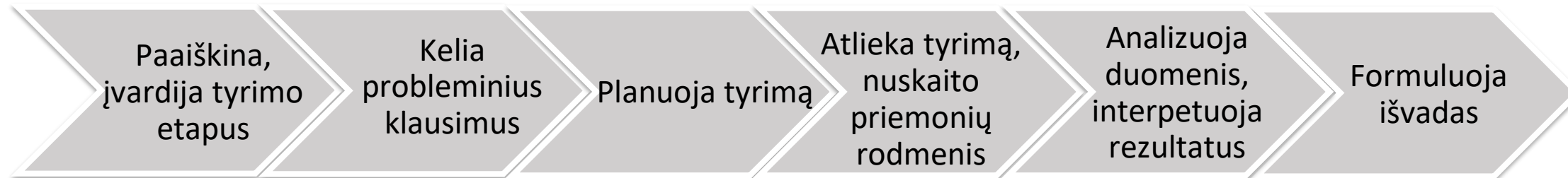
C2. Kelia probleminius klausimus, su jais susietą tyrimo tikslą, formuluoja hipotezę.

C3. Planuoja tyrimą: pasirenka tinkamą tyrimo metodą, priemones, medžiagas, tyrimo atlikimo vietą, laiką bei trukmę, numato tyrimo rezultatų patikimumo užtikrinimą.

C4. Atlieka tyrimą: saugiai naudodamasis priemonėmis ir medžiagomis atlieka numatytas tyrimo veiklas laikydamasis bioetikos reikalavimų, tikslingai stebi vykstančius procesus ir fiksuoja pokyčius, tiksliai nuskaito matavimo priemonių rodmenis.

C5. Analizuoja gautus duomenis, atlieka reikalingus skaičiavimus ir pertvarkymus, pateikia juos tinkamais būdais. Interpretuoja rezultatus, įvertina jų patikimumą

C6. Formuluoja išvadas atsižvelgdamas į tyrimo hipotezę, apmąsto atliktas veiklas, numato tyrimo tobulinimo ir plėtotės galimybes.

D. Gamtos objektų ir reiškinių pažinimas

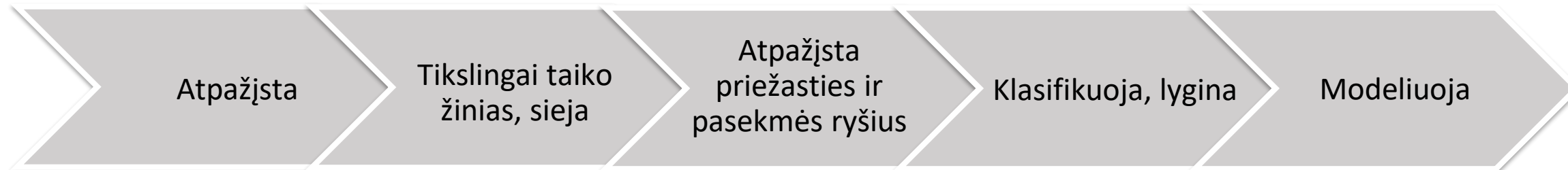
D1. Atpažįsta biologijos mokslo objektus ir reiškinius, juos apibūdina.

D2. Tikslingai taiko turimas biologijos mokslo žinias įvairiose situacijose, aiškindamasis procesus ir reiškinius, sieja skirtingų mokslų žinias į visumą.

D3. Aiškina reiškinių dėsningumus, atpažįsta priežasties ir pasekmės ryšius, taiko gyvosios gamtos mokslų dėsnius.

D4. Klasifikuoja, lygina objektus, procesus, reiškinius atsižvelgdamas į jų savybes ir požymius.

D5. Modeliuoja įvairius procesus ir reiškinius, įvardija bendrus dėsningumus.

E. Problemų sprendimas ir refleksija

E1. Pasirenka tinkamas strategijas atlikdamas įvairias užduotis, prognozuoja rezultatus, siūlo problemų sprendimo alternatyvas.

E2. Tikslingai ir kūrybiškai taiko turimas biologijos mokslo žinias ir gebėjimus, gautus tyrimų rezultatus įvairiose situacijose.

E3. Kitiškai vertina gautus rezultatus atsižvelgdamas į realų kontekstą.

E4. Reflektuoja asmeninę pažangą mokantis biologijos mokslo, įvardija savo stiprybes ir tobulintinas sritis, kelia tolesnius mokymosi tikslus.

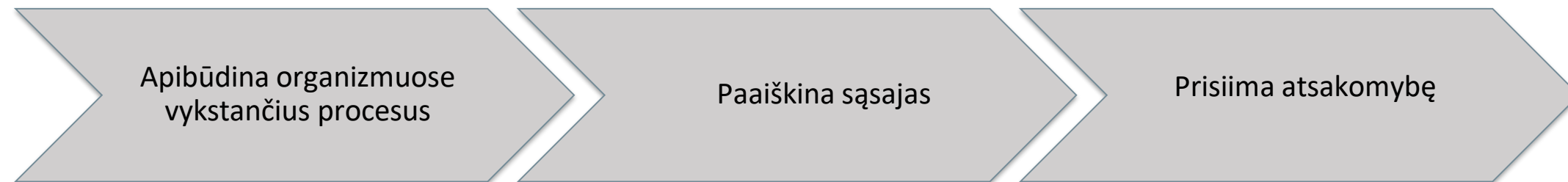

F. Žmogaus ir aplinkos dermės pažinimas

F1. Įvardija save kaip gamtos dalį, apibūdina organizme vykstančius procesus ir pokyčius remdamasis biologijos mokslo žiniomis, paaiškina sveikos gyvensenos principus ir jų laikosi.

F2. Paaiškina sąsajas tarp gamtinės ir socialinės aplinkos, biologijos mokslo ir technologijų, nusako žmogaus veiklos teigiamą ir neigiamą poveikį gamtai.

F3. Prisiima atsakomybę ir imasi veiksmų saugant gamtą ir racionaliai vartojant išteklius.

Bendrosios programos ir atmintinės

- <https://emokykla.lt/bendrosios-programos/visos-bendrosios-programos/13?types=5&clases=&educations=&ach-1=3>
- <https://www.nsa.smsm.lt/wp-content/uploads/2024/11/NSA-BIOL.pdf>

Darbas grupėse

- Išnagrinėti VBE II dalies pakartotinės sesijos 15 trumpųjų klausimų.
- Kiekvieną klausimą pateiktoje matricoje priskirti tam tikrai mokymo(si) turinio sričiai ir pasiekimų sričiai.

Trukmė: 30 min.

Aptarimas: 15 min.

Taškų pasiskirstymas procentais pagal kognityvinių gebėjimų sritis

- Žinios ir supratimas – 30 proc.
- Taikymas – 50 proc.
- Aukštesnieji mąstymo gebėjimai – 20 proc.

Taškų pasiskirstymas procentais pagal pasiekimų lygius

- Slenkstinis – 35 proc.
- Patenkinamas – 15 proc.
- Pagrindinis – 35 proc.
- Aukštesnysis – 15 proc.

Darbas grupėse

- Išnagrinėti VBE II dalies pakartotinės sesijos 15 trumpųjų klausimų.
- Kiekvieną klausimą pateiktoje matricoje priskirti tam tikrai gebėjimų sričiai ir tam tikram pasiekimų lygiui.

Trukmė: 30 min.

Aptarimas: 15 min.